

درس سوم

نگارش دوم

درک، بیان و توصیف:

اندازه و جنس

بخش اول

هدف: آشنایی دانش‌آموزان با مفهوم و کاربرد دو ویژگی اندازه و جنس

در توصیف کردن.

انتظارات: در پایان فعالیت‌ها از دانش‌آموزان انتظار می‌رود:

با درک مفاهیم مربوط به دو ویژگی اندازه و جنس در کنار ویژگی‌های آموزش داده شده‌ی پیشین، این مفاهیم را هنگام توصیف پدیده‌های گوناگون بیان کنند، بخوانند و بنویسند.

با هم بیاموزیم (فعالیت کلاسی):

معلم با استفاده از وسایل دانش‌آموزان مانند خط‌کش، دفتر و... پرسش‌هایی درباره‌ی رنگ و شکل، طرح‌نموده، آموزش‌های قبلی را یادآوری می‌نماید سپس درباره‌ی اندازه و جنس وسایل سؤال می‌کند. دانش‌آموزان برای بیان پاسخ‌های صحیح، راهنمایی می‌شوند، کلمات کلیدی این دو ویژگی (بزرگ، بلند، کاغذی، چوبی و...) روی تابلو نوشته می‌شود و با نشان دادن آن‌ها، جمله‌های مناسب (گفتاری و نوشتاری) بیان می‌شود.

مانند:

تراش علی چه اندازه‌ای است؟ تراش علی کوچک است.

تراش علی از چه جنسی است؟ تراش علی پلاستیکی است.

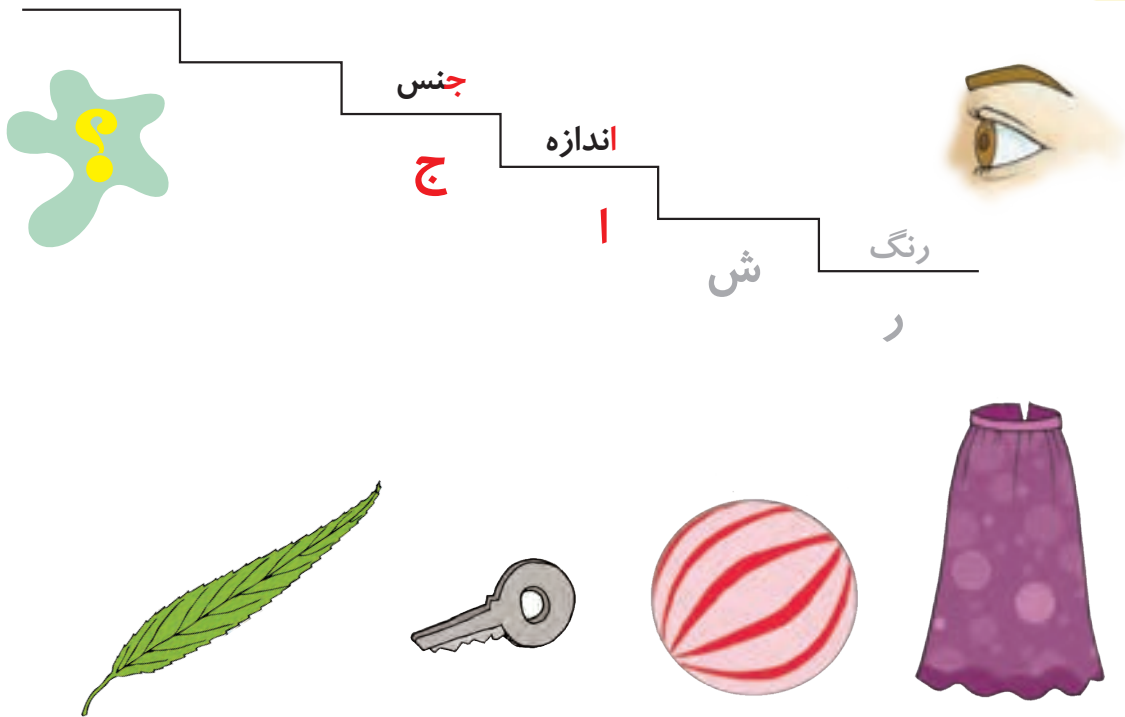
حروف اول کلمات اندازه و جنس جهت ساختن یک سرواژه و کمک به یادآوری ویژگی‌های مورد نیاز برای توصیف، در کنار حروف اول کلمات رنگ و شکل برجسته شوند. معلم دانش‌آموزان را به سمت فکر کردن و صحبت کردن، نوشتن درباره‌ی اشیای مختلف براساس چهار ویژگی و به ترتیب (رشاح) هدایت می‌کند.

در مرحله‌ی دوم معلم انواع گوناگونی از یک شی (انواع خط‌کش) را نشان می‌دهد و بر ویژگی‌های اندازه و جنس‌شان تأکید می‌کند، سپس از دانش‌آموزان می‌خواهد تا هریک از وسایل را بر اساس رنگ، شکل، اندازه و جنسشان توصیف کنند. با توجه به اهداف این درس بر اندازه و جنس آن‌ها تأکید کرده، جمله‌های مناسبی در تعامل با دانش‌آموزان در این زمینه بیان و نوشته می‌شود. در نهایت دانش‌آموزان جمله‌هایی را مانند جمله‌های زیر، درک و بیان می‌کنند.

تراش‌ها بزرگ و کوچک هستند. / تراش‌ها چوبی، پلاستیکی و فلزی هستند. / تراش‌ها اندازه‌ها و

جنس‌های گوناگونی دارند. (این مرحله در بخش دوم این درس آمده است.)

۱. ببینید، بشنوید و بگویید.

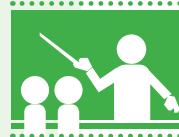

همکار و والدین گرامی، برای انجام دادن این تمرین به همراه دانش‌آموزان به روش زیر عمل کنید:

- ۱- از دانش‌آموزان بخواهید با دقت به تصاویر نگاه کنند.
 - ۲- درباره‌ی اندازه و جنس هر یک توضیح دهید و برای اطمینان از درک دانش‌آموزان از آن‌ها بخواهید تا ویژگی درخواستی شما را نشان دهند. (کدام پلاستیکی است؟)
 - ۳- سپس از دانش‌آموزان درباره‌ی اندازه و جنس هر یک سوال کنید. (توپ چه جنسی دارد؟) تا دانش‌آموزان اندازه و جنس هر یک را با راهنمایی شما بگویند.
 - ۴- دانش‌آموزان هدایت شوند تا با توجه به دو ویژگی اندازه و جنس، جمله‌هایی در توصیف هر یک از تصاویر بگویند.
 - ۵- در پایان، هر تصویر را با توجه به ویژگی‌های رنگ، شکل، اندازه و جنس، به ترتیب پلکان توصیف کنند.
- توپ قرمز و گرد است و پلاستیکی است.

همکارگرمی، برای درک و بیان بهتر دانش‌آموزان از پرسش و پاسخ استفاده کنید.
 ضمن آنکه آموخته‌های پیشین دانش‌آموزان در استفاده از کلمه پرسشی، «چه» یادآوری شود.

۲. هر یک را به تصویر مناسبش وصل کنید.

بزرگ / کوچک

بلند / کوتاه

پهن / باریک

چاق / لاغر

چه اندازه

اندازه

چوبی

پلاستیکی

فلزی

شیشه‌ای

پارچه‌ای

کاغذی

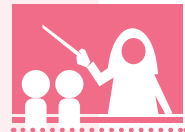
چرمی

چه جنسی

جنس

همکار گرامی، پس از آنکه دانش آموزان جمله‌ها را خواندند مطمئن شوید جمله‌ها را به خوبی درک کرده و حذف فعل به قرینه‌ی لفظی را آموخته‌اند. در ضمن پیشنهاد می‌گردد برای تکلیف در منزل، رونویسی جمله‌ها داده شود.

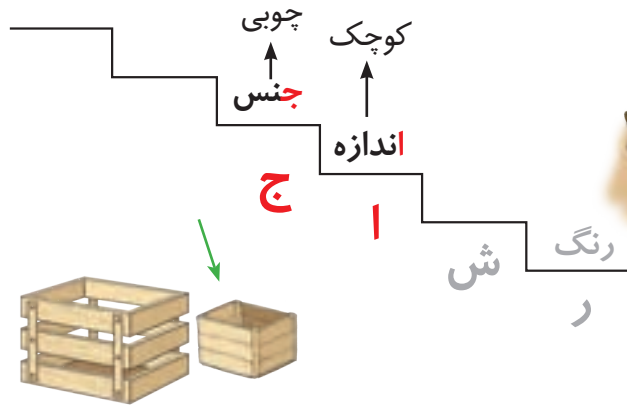
۳. با صدای بلند بخوانید.

این جعبه کوچک است.

این جعبه چوبی است.

این جعبه کوچک و چوبی است.

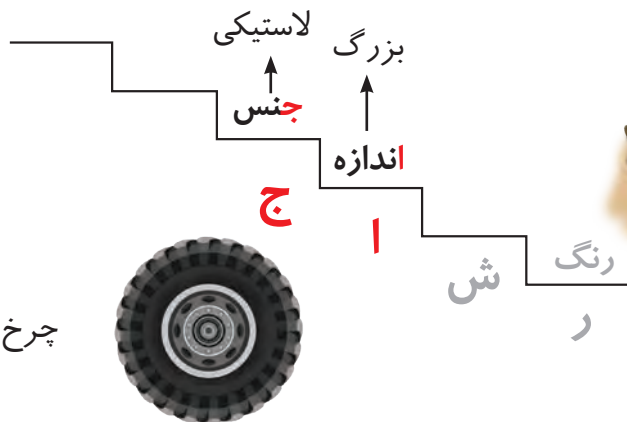

چرخ کامیون بزرگ است.

چرخ کامیون لاستیکی است.

چرخ کامیون بزرگ و لاستیکی است.

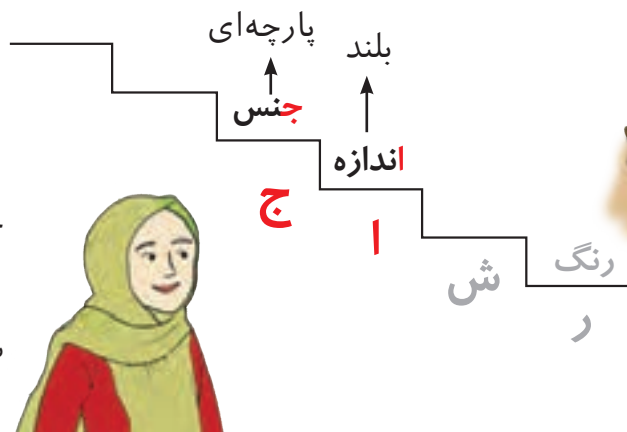

اندازه‌ی شال بلند است.

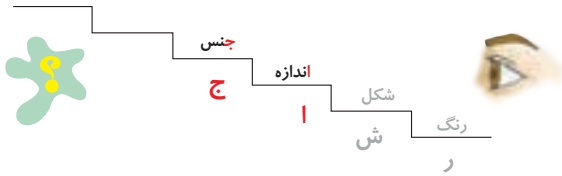
جنس شال پارچه‌ای است.

شال بلند و پارچه‌ای است.

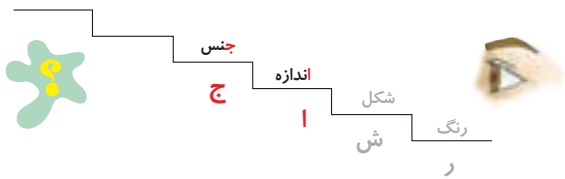
۴. هر کدام چه جنسی دارد؟ نام هر وسیله را در جدول مربوط بنویسید.

پلاستیکی	چوبی	چرمی
.....

کاغذی	پارچه‌ای	شیشه‌ای	فلزی
.....

۵. با توجه به جنس هر وسیله، جمله‌ها را کامل کنید.

تقویم کاغذی است.

چرمی

این لیوان‌ها و هستند.

چوبی

دمپایی است.

فلزی

من یک جفت دستکش و یک جفت دستکش دارم.

شیشه‌ای

بابا صندلی و خرید.

پلاستیکی

پارچه‌ای

نمکدان و دَرِ آن است.

کاغذی

همکارگرمی، دانش‌آموزان را برای توصیف شفاهی، نوشتاری براساس ویژگی‌های اندازه و جنس راهنمایی کنید. در صورت توانایی دانش‌آموزان، آن‌ها را از ابتدا برای استفاده از جمله‌های کوتاه‌تر راهنمایی کنید.

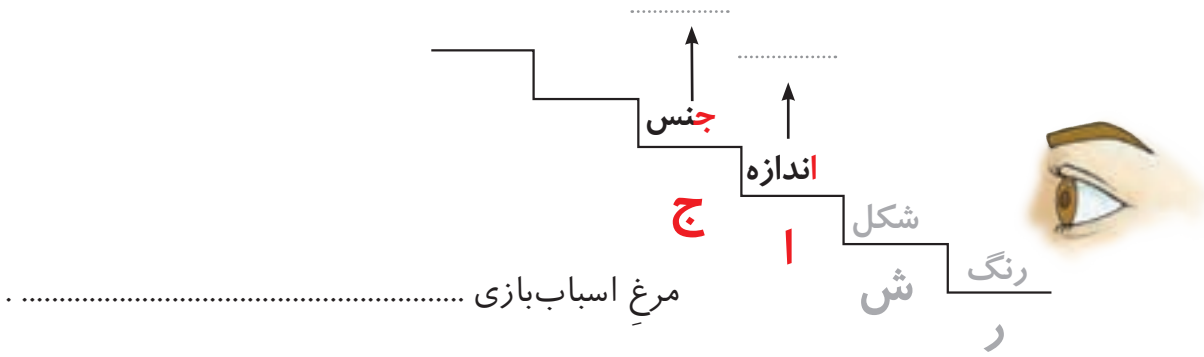
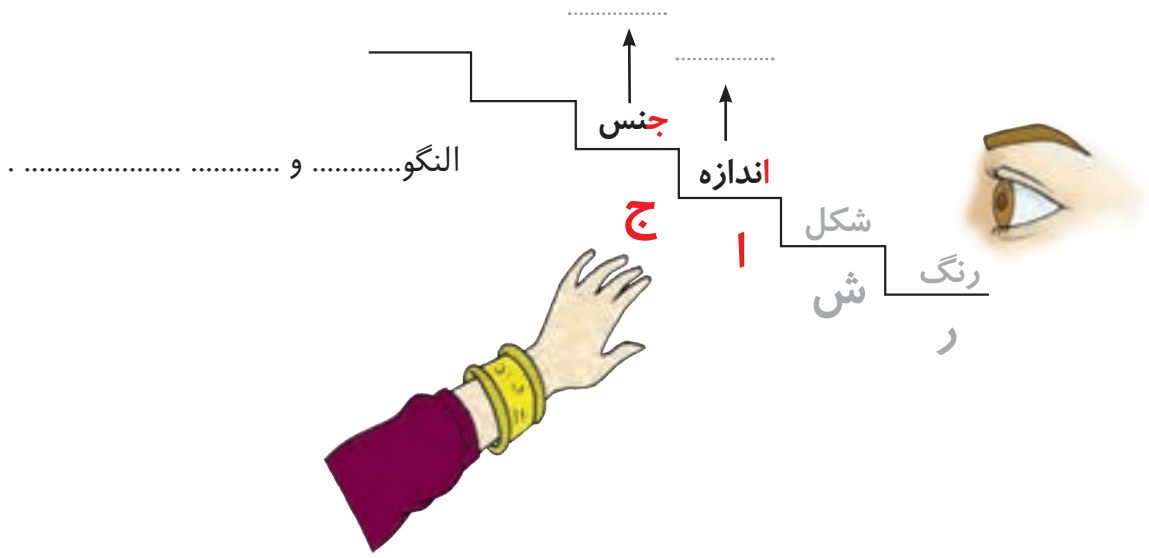
۶. با توجه به ویژگی‌های (اندازه و جنس) هر تصویر، جملات را کامل کنید.

این پرچم کوچک و است.

پارچه‌ای
کوچک
جنس
اندازه
رنگ
ش

این نردبان و است.

چوبی
جنس
اندازه
شکل
رنگ
ش

۷. مانند نمونه بنویسید.

این ساعت است.

این ساعت زرد و دایره‌ای است.

این ساعت بزرگ و پلاستیکی است.

پلاستیکی

بزرگ

جنس

اندازه

دایره

شکل

زرد

رنگ

ج

ا

ش

ر

این تلفن همراه است.

تلفن همراه و است.

اندازه‌ی تلفن همراه است.

تلفن همراه است.

شیشه‌ای و پلاستیکی

کوچک

جنس

اندازه

مستطیل

شکل

مشکی

رنگ

ج

ا

ش

ر

رنگ
↑
قرمز

شکل
↑
گرد

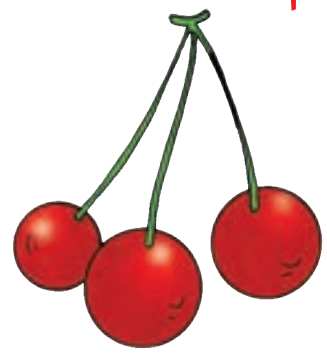
اندازه
↑
کوچک

جنس
↑
ج

این آلبالو است.

آلبالو و است.

اندازه‌ی آلبالو است.

رنگ
↑
سیاه

شکل
↑
بلند

اندازه
↑
ج

جنس
↑
ج

این میمون است.

دم میمون و است.

والدین گرامی، به همراه فرزندتان کمد لباس را باز کنید. از او بخواهید لباس‌ها را نگاه کند و به آن‌ها دست بزند و با هم درباره‌ی اندازه و جنس آن‌ها گفت و گو کنید.

۸. بگویید و بنویسید.

جنس

اندازه

شکل

رنگ

ش

ر

ج

ا

.....

.....

.....

جنس

اندازه

شکل

رنگ

ش

ر

ج

ا

.....

.....

.....

جنس

اندازه

شکل

رنگ

ش

ر

ج

ا

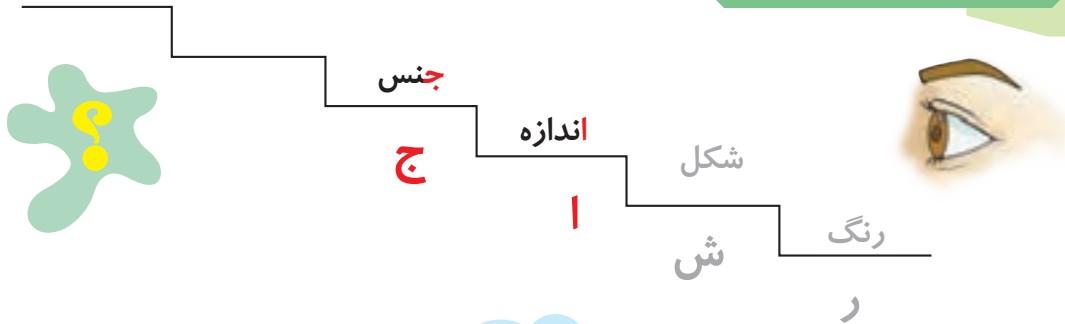
.....

.....

.....

بخش دوم

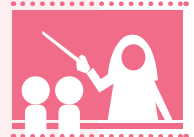
۱. ببیند، بشنوید و بگوید.

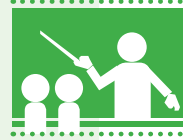
۴۷

همکار و والدین گرامی، برای انجام دادن این تمرین به همراه دانش‌آموزان به روش زیر عمل کنید:

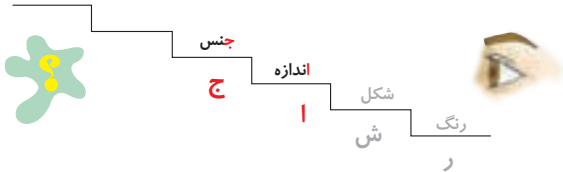
- ۱- از دانش‌آموزان بخواهید به ترتیب، از راست به چپ به تصاویر نگاه کنند.
- ۲- درباره‌ی ویژگی / ویژگی‌های مدنظر در هر مجموعه از آن‌ها سؤال کنید و برای پاسخ مناسب، هدایتشان کنید.
- ۳- از هر دانش‌آموز بخواهید با راهنمایی شما درباره‌ی هر مجموعه، توصیفی انفرادی و توصیفی کلی داشته باشد؛ مانند:
 - این کمد بزرگ است. / این کمد کوتاه است.
 - کمدها بزرگ، کوچک، بلند و کوتاه هستند.
 - کمدها اندازه‌های مختلفی دارند.
 - این کمد کوتاه و چوبی است.
 - آن کمد بلند و فلزی است.
 - کمدها اندازه‌ها و جنس‌های مختلفی دارند.

همکار گرامی، با استفاده از جمله‌های مختلف و متناسب با توانایی‌های دانش‌آموزان خود، به آن‌ها توصیف هر تصویر را آموزش دهید. به خاطر داشته باشید جمله‌های کوتاه‌تر به زیبایی بیان و نوشتار کمک می‌کند.

۳. با صدای بلند بخوانید.

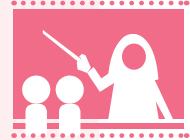

این کمد کوچک است.
اندازه‌های آن کمدها بزرگ است.
بعضی کمدها بلند هستند.
کمدها بزرگ، کوچک، بلند هستند.
کمدها اندازه‌های مختلفی دارند.

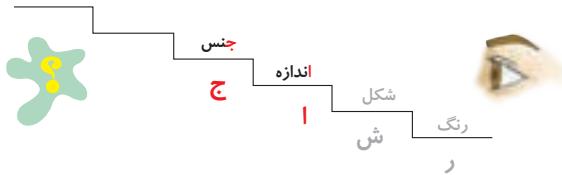
این کمد چوبی است.
جنس آن کمد فلزی است.
بعضی کمدها پلاستیکی هستند.
کمدها چوبی، فلزی، پلاستیکی هستند.
کمدها جنس‌های مختلفی دارند.

کمدها اندازه‌ها و جنس‌های مختلفی دارند.

همکارگرمی، دانش‌آموزان را برای بیان شفاهی، نوشتاری براساس دو ویژگی اندازه و جنس مربوط به یک تصویر راهنمایی کنید.

۳. درباره‌ی ویژگی‌های رنگ و شکل هر تصویر بنویسید.

اندازه

چه اندازه

این پرچم‌ها و هستند.

بزرگ

کوچک

پرچم‌ها چه اندازه‌هایی دارند؟

پرچم‌ها اندازه‌های گوناگونی

اندازه

چه اندازه

عروسک‌ها،،، و هستند.

چاق

لاغر

کوتاه

بلند

عروسک‌ها چه اندازه‌هایی دارند؟

عروسک‌ها دارند.

جنس

چه جنس

این لیوان‌ها،،، و هستند.

کاغذی

پلاستیکی

فلزی

شیشه‌ای

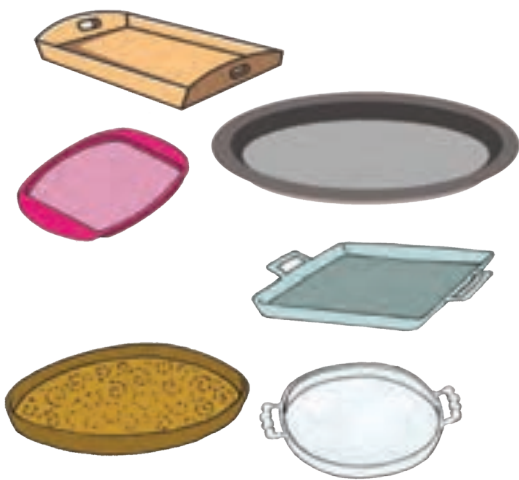
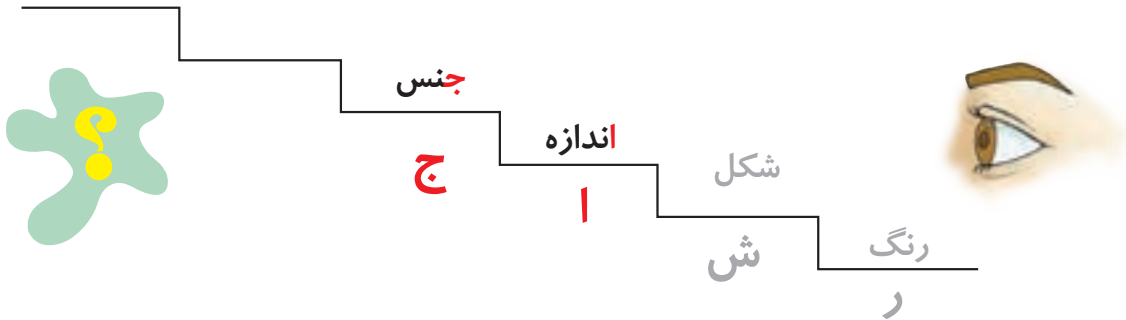
چوبی

لیوان‌ها چه جنسی دارند؟

لیوان‌ها جنس‌های گوناگونی

۴. با توجه به ویژگی‌های اندازه و جنس برای هر تصویر، جمله‌هایی بنویسید.

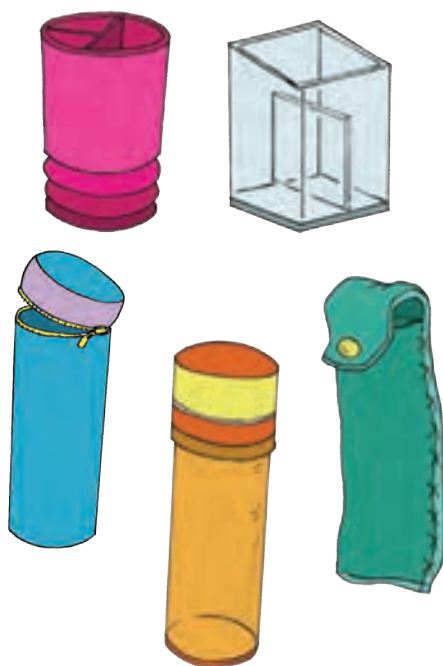

سینی(ها)

سینی‌ها کوچک و بزرگ هستند.

سینی‌ها فلزی، شیشه‌ای و چوبی هستند.

سینی‌ها اندازه و جنس‌های مختلفی دارند.

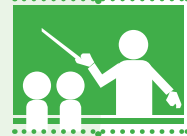
جامدادی(ها)

.....

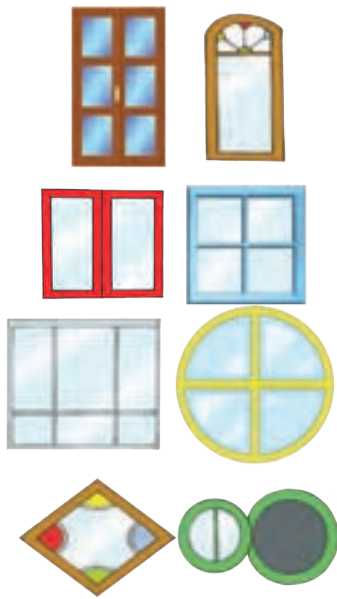
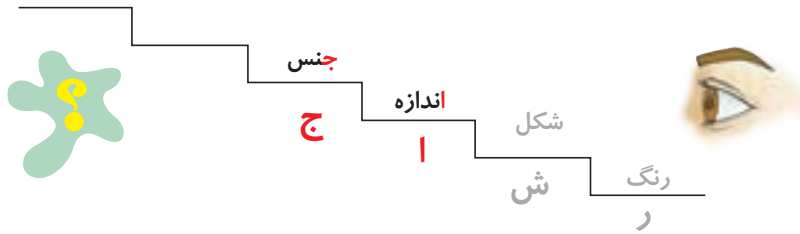
.....

.....

همکارگرمی، دانش‌آموزان را برای بیان شفاهی، نوشتاری براساس دو ویژگی اندازه و جنس مربوط به تصاویر راهنمایی کنید.

۵. هر مورد را بر اساس رنگ، شکل، اندازه و جنس، مانند نمونه، توصیف کنید.

پنجره(ها)

پنجره‌ها چوبی و هستند.

پنجره‌ها و کوچک

پنجره‌ها اندازه‌ها و جنس‌های مختلفی دارند.

پنجره‌ها ، و هستند.

پنجره‌ها ، و دایره‌ای هستند.

پنجره‌ها دارند.

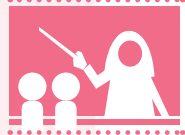
دکمه (ها)

.....

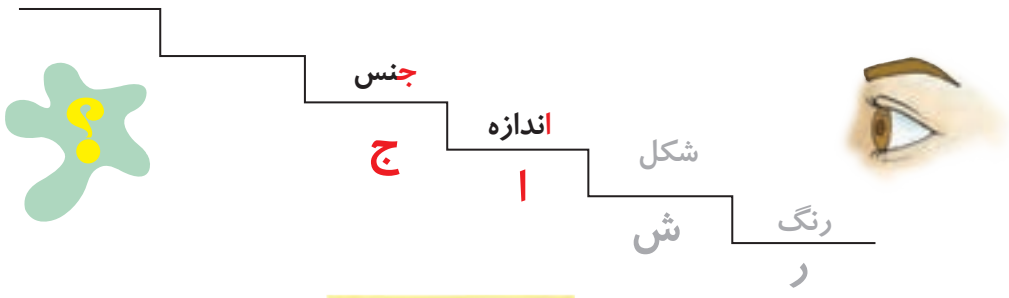
.....

.....

همکار گرامی، لازم است دانش آموزان را راهنمایی کنید تا ویژگی‌های رنگ، شکل، اندازه و جنس را به ترتیب، توصیف کنند.
به حرف ابتدای هریک از این کلمه‌ها جهت یادآوری برای به کارگیری در توصیف، تأکید نمایید.

۶. در توصیف هر تصویر بر اساس ویژگی‌های رنگ و شکل، جمله‌هایی بگویید و بنویسید.

در(ها)

.....

.....

بادبادک(ها)

.....

.....

